

BIBEL

EN TIDNING FRÅN SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET • NR 2/2022

Vägar in

För Catalina och hennes familj betyder bibelsällskapet och kyrkans öppna mottagande ett tecken på Guds kärlek. / sid 8–10

Albanska bibelsällskapet möter många genom idrottsprojektet. / sid 11

Följ med till det heliga landet i höst. / sid 17

” Vi är en avdelning av Jesus armé och vår kallelse är att sprida evangeliet.

Olexander i Ukraina / sid 12–13

Apropå vägar in i Bibeln ...

Utökat uppdrag för Sofia

Från och med 2022 utökas Sofia Springares tjänst inom Bibelsällskapet. Hon är, sedan några år tillbaka, regionansvarig för Bibeläventyret i Stockholmsområdet, men nu kommer hon även att ha ansvar för att skapa intresse för Bibeläventyret på andra platser i Sverige.

Sofias uppdrag handlar om att knyta kontakter med församlingar och skolor på orter där det i dag inte görs några bibeläventyr.

Bibelsällskapetets mål är att öka antalet genomförda Bibeläventyr i Sveriges skolor, så att

fler elever får möta Bibelns berättelser. Om du vet om att det finns intresse att komma igång med Bibeläventyret på din ort, kan du kontakta Sofia via sofia.springare@bibeln.se.

4

KONTOR HAR BIBELSÄLLSKAPET I UKRAINA, I STÄDERNA KIEV, CHERSON, CHARKIV OCH LVIV. ALLA FULLT IGÅNG MED ATT FÖRSE MEDBORGARNA MED FÖRNÖDENHETER OCH BIBLAR.

Bevingade ord ur Bibeln

”Sabbatsår”

Betydelse: En längre period, vanligtvis ett år, då man tar ledigt från sin normala sysselsättning för att ägna sig åt något helt annat.

Swish – så kommer tidningen!

Även du som ger en bibelgåva via Swish får tidningen BIBEL som en givarbonus. Alla medlemmar och aktiva givare får tidningen för information och fördjupning.

Ursprung: I 3 Mosebok 25:2–4 står det att även jorden ska få sin sabbatsvila. Människan får vila på sabbaten, var sjunde dag, medan jorden ska få ligga i träda vart sjunde år, sabbatsåret.

Tunnelbane-syndromet

På vilka sätt tar människor del av Guds ord i vår tid? Min erfarenhet är att många framför allt möter bibelordet i kyrkans gudstjänster. Att läsa och lyssna till Bibeln i en gemenskap har under kristenhetens historia varit det vanliga. Problemet är att vi i gudstjänsten endast får lyssna till vissa enskilda bibeltexter. De texter som läses är klippta ur sitt bibliska sammanhang och det är lätt att missa helheten.

EN KOLLEGA HAR myntat begreppet ”tunnelbane-syndromet”. Det handlar just om att läsa Bibeln utan att få något sammanhang. Ungefär som när någon besöker en stad och åker tunnelbana. Personen stiger av på vissa stationer och besöker ett antal platser men förstår inte hur platserna hänger ihop. Den som i stället promenerar eller åker buss i samma stad får ett annat intryck. En helhetsupplevelse.

DETTA NUMMER AV tidningen handlar om vägar in i Bibeln. En sådan väg är att ibland läsa – eller kanske lyssna till – en hel bibelbok. För att få det större sammanhanget. En annan väg, som vi erbjuder skolan, är Bibeläventyret. Mellanstadiebarn får genom Bibeläventyret en röd tråd genom Bibeln och det är mycket uppskattat.

EN OERHÖRT VIKTIG aspekt är också tillgänglighet. En artikel i tidningen tar upp arbete i Argentina som syftar till att inkludera alla människor i bibel användandet. Om att skapa vägar in i Bibeln för var-enda människa.

JAG HOPPAS ATT du hittar din väg in i Bibeln. Varför inte använda sommaren till att läsa en bibelbok du inte läst förut?

Anders Göranson
Generalsekreterare

”De texter som läses är klippta ur sitt bibliska sammanhang och det är lätt att missa helheten.”

Anders Göranson

BIBEL
SÄLLSKAPET

Svenska Bibelsällskapet arbetar för att Bibeln ska översättas, spridas och användas.

Vi är en del av världens största bibelrörelse United Bible Societies, UBS. Via UBS arbetar vi tillsammans med cirka 150 andra bibelsällskap för att göra världens mest lästa bok ännu mer känd och tillgänglig.

Tidningen BIBEL ges ut av Svenska Bibelsällskapet

Org nr 802000-3292

Ansvarig utgivare:
Anders Göranson
anders.goranson@bibeln.se

Redaktör/layoutare:
Sofie Hargemark
sofie.hargemark@bibeln.se

Omslagsbild:
Aaron Burden/Unsplash.com

Tryckeri:
Ljungbergs tryckeri, Klippan, 2022

ISSN 2000-7752

Adress:
Bangårdsgatan 4 A, 753 20 Uppsala

Telefon:
018-18 63 30

Mejl:
info@bibeln.se

Webbplatser:
www.bibelsallskapet.se
www.bibelbutik.se
www.bibeln.se

Ge en gåva
Välkommen att ge en gåva till Bibelsällskapetets arbete!

Swish 900 6263
Pg 90 06 26-3
Bg 900-6263

Varmt tack!

Varmt tack till dig som var med och bidrog till bibelarbete 2021! Bibelsällskapets insamlade medel i form av kollekter och enskilda gåvor uppgick år 2021 till över 5,8 miljoner kronor. Alla bidrag var viktiga och välkomna. Ju mer resurser, desto fler bibelinsatser. Pengarna gick direkt till uppdrag i Sverige och i världen.

TEXT: LOTTA RING

BIBELSÄLLSKAPETS insamlingsresultat 2021 landade på 5 829 878 kronor. Fantastiskt!

Det innebar dock en minskning med 12 procent jämfört med resultatet år 2020. En bidragande orsak var att rikskollekten från Svenska kyrkan minskade från den tidigare nivån kring 1 miljon kronor till 200 000 kronor.

En faktor att ta med är att det fortfarande rådde strikta mötesrestriktioner i januari 2021. I år har resultatet för rikskollekten ökat men skulle behöva landa på det dubbla för att nå nivån för 2020.

ÖVRIGA KOLLEKTER uppgick till 207 523 kronor, vilket är en minskning med 17 procent. Vi får se hur det går i år. Kom ihåg

Livets bröd-projektet i Peru som bjuder barn på frukost och bibelundervisning fick bidrag 2021.

att Bibelsällskapets personal gärna kommer på besök och medverkar vid bibeldagar! Det finns också gratis eller billigt församlingsmaterial att beställa via bibelbutiken.se.

Vi är mycket tacksamma för de församlingar som valt att bli så kallade stödförsamlingar och därmed bidrar med 1 700 kronor per år till bibelverksamhet och bibelöversättning.

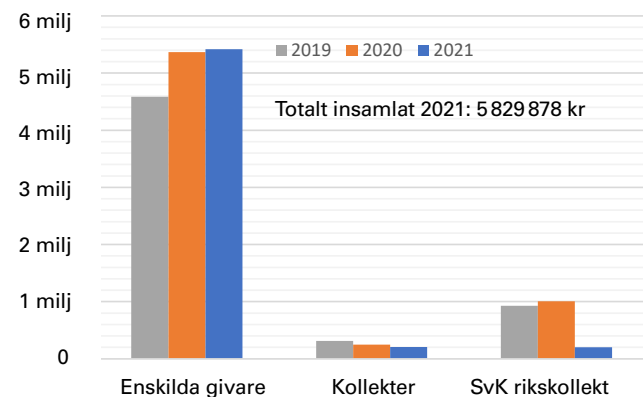
GÄVOR FRÅN enskilda givare ökade inte lika markant under 2021 som 2020, men gick upp med en procent. Det är de enskilda privata givarna som i första hand bär bibelarbetet. Vi tackar för det engagemang och den generositet som gör att Bibeln sprids vidare över världen, att Bibeln översätts till nya språk och att människor får hjälp och omsorg.

DET FINNS 150 nationella bibelsällskap som samverkar för att göra Bibeln översatt, känd, spridd och använd. Visionen är att var och en som vill läsa Bibeln ska få göra det på sitt språk och i ett önskat format. Att göra Bibeln tillgänglig och sänka trösklarna för bibelanvändning ingår i uppdraget.

Innerligt tack för att du är med på den här "bibelresan"!

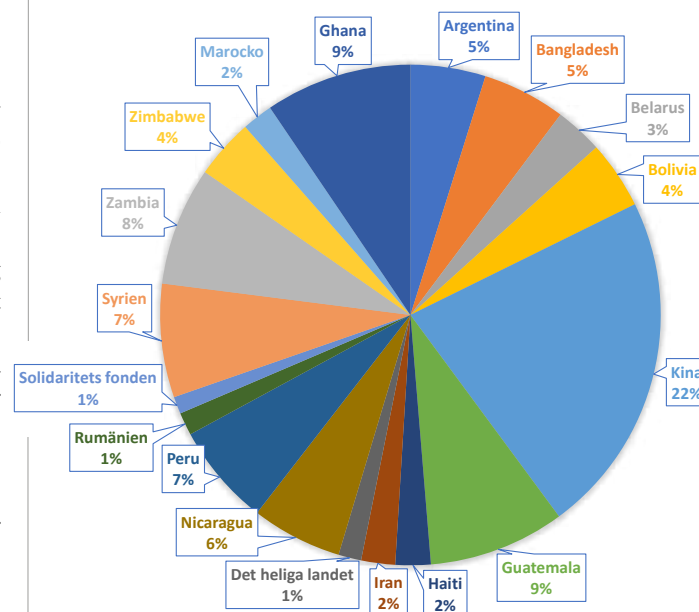
(Följ gärna arbetet med nya översättningen av Nya testamentet till svenska – NT2026.)

Varifrån kom gåvorna 2021?

GENERÖSA GIVARE. Merparten av gåvorna kommer från enskilda givare, vilket innebär att arbetet bärs av bibelvänner och stödmedlemmar. Bibelsällskapet verkar på uppdrag av kyrkor och samfund i Sverige, därför är också kopplingen till församlingarna viktig. På grund av pandemirestriktioner bland annat sjönk Svenska kyrkans rikskollekt rejält 2021, vilket innebar ett tapp på cirka 800 000 kr.

Vart har det internationella stödet gått?

ÖVERVÄRLDEN. Ovan syns gåvofördelningen till de destinerade internationella projekt Bibelsällskapet tog ekonomiskt ansvar för 2021. Bibeltryckning i Kina fick den största delen av kakan. Flera av projekten löper över flera år, särskilt när det handlar om bibelöversättning.

SOLIDARISKA. Bidrag till Solidaritetsfonden fördelades på olika bibelsällskap som behövde hjälp för att klara sin existens genom pandemin.

I Det heliga landet finns det israeliska, det arabiskisraeliska och palestinska bibelsällskapet som turas om att få stöd. Vart och ett får bidrag vart tredje år.

Justina Kamili och Telfina Ndaluläser tacksägelsen under lanseringen av swahilispråkiga braillebibeln.

Bibelsällskapets mål: Bibeln till alla som vill

Ännu ett pandemiår till trots slutförde bibelsällskap över hela världen under 2021 översättning av biblar och bibeldelar på 901 språk som talas av drygt tio procent av världens befolkning – 794 miljoner människor.

TEXT: LOTTA RING FOTO: UBS

FRÅN MEXIKO till Myanmar fick 48 språkgrupper förstagångsöversättningar, vilket betyder att bibeltext inte tidigare var tillgänglig på dessa språk. Tre helbiblar ingick bland de 48 förstagångsöversättningarna förra året.

ÖVRIGA ÖVERSÄTTNINGSArbeten handlade om att ersätta tidigare bibelutgåvor som inte längre är läsmässigt funktionella i nutid. Som en del i arbetet ingår också biblar på teckenspråk och i punktskrift, braille. Bland annat finns hela Bibeln i punktskrift på swahili nu.

– Var och en av de nya översättningarna kommer att beröra och förändra livet för människor. Vi är så tacksamma för översättarna som har ägnat år

av sina liv åt att göra Bibeln tillgänglig för deras samhällen. Många av översättarna arbetar under mycket svåra eller farliga omständigheter, kommenterar Michael Perreau, generalsekretär för *United Bible Societies*, UBS.

I SVERIGE arbetar bibelsällskapet med översättning av Nya testamentet på svenska. I den processen bjuds allmänheten in att tycka till kring ordval och språkbruk.

NT-översättningen ska vara klar 2026. I övrigt pågår översättning av Bibeln på samiska språk och meänkieli.

I GHANA samarbetar det svenska bibelsällskapet med det nationella kring ett alfa-

betiseringsprojekt på bland annat språket gurune. Nu kan gurune-folket äntligen läsa Nya testamentet på sitt modersmål. Självaktning och samhällspåverkan växer i takt med att gurune lyfts som ett språk värt att satsa på.

Vägar in i Bibeln

NÄR VET MAN att man är modig? Jag brukar tänka att det är när jag gör något som jag är rädd inför, men övervinner rädslan och gör det ändå. Anledningarna kan skifta, men oftast är det för att något bra ska ske, eller för att valet att fega ur skulle göra saker värre.

IBLAND TÄNKER jag att mycket av det arbete som sker inom de för- enade bibelsällskapen verkligen inte är något för veklingar. Där kan vi snacka om modiga män och kvin- nor. De lotsar människor in i Bibelns berättelser, in mot hopp och föränd- ring, ibland förvandling. En del gör det med fara för sina liv.

TEMAT FÖR DETTA nummer av Bi- BEL är *Vägar in i Bibeln*. I samband med det samlar vi in pengar till bi- belprojekt där kampen för att hjälpa människor in i Bibelns värld är tyd- lig. Det iranska bibelsällskapet i exil ser till att landsmän både i Iran och utanför dess gränser får biblar och samtalsstöd. Det argentinska bibel- sällskapet kämpar för att barn med funktionsnedsättningar ska få pe- dagogiskt bibelmateriel och komma in i församlingslivet. Det albanska bibelsällskapet bygger oväntat ett sportcenter och låter där barn och unga möta Bibeln och tro i ett seku- lärt samhälle. Du är välkommen att stötta insatserna med en gåva!

LOTTA RING
INSAMLINGSANSVARIG

Drömmen är ett öppet Iran där Bi- beln är tillåten för alla, men efter- som det dröjer antar modiga bibel- team utmaningen att i smyg förse nya läsare med biblar. Effekterna syns genom att husförsamlingarna växer.

TEXT: LOTTA RING

BIBELMISSIONEN I IRAN tog sin början år 1811, men delandet av Guds ord i Per- sien kan spåras ända till 400-talet.

År 1990 stängdes Irans bibelsällskap ned av myndigheterna, men under de se- naste tre decennierna har Iran ändå en av de snabbast växande husförsamlingsrörel- serna i världen. Antalet kristna konvertiter under dessa tre decennier uppskattas vara över en miljon.

Trots att regeringen har förbjudit tryck- andet och spridandet av Bibeln på farsi ökar antalet kristna, och därmed behovet av tillgänglig bibeltext.

SEDAN 2015 FINNS ett nytt iranskt bibel- sällskap – *Iranska bibelsällskapet i diaspora*. Det ligger inte i Iran utan i exil och har ett utlokaliserat kontor och en internationell styrelse med kristna iranier. Ledaren Na- hid Sepehri och hennes make blev tvungna att fly från sitt hem i Teheran 1996 och kan inte återvända till Iran eftersom de då skul- le fängslas. Trots utmaningarna fokuserar hon och bibelsällskapet på fungerande strategier för att tillgodose den växande efterfrågan på biblar och vara en röst för förföljda kristna.

NAHID BERÄTTAR ATT det finns tre ka- tegorier kristna i Iran: utlänningar, etniska kristna som till exempel armenier och as- syrier samt konvertiter från islam.

– Den tredje gruppen är den jag själv kommer ifrån. Det är också målgruppen för evangelisation inom Iran, och den bi- drar till den kyrka som växer så snabbt i hemlighet. Att konvertera från islam är

förbjudet och straffbart med fängelse, tor- tyr, till och med avrättning. Att berätta om evangeliet är absolut förbjudet, men trots det finns det många människor som ändå delar Bibelns budskap. Vår vision är att varje iranier i hela världen ska ha tillgång till Bibeln på sitt språk, i det format de själ- va önskar, säger Nahid.

IRAN HAR CIRKA 85 miljoner invånare. Efter den islamiska revolutionen 1979 skedde en stor migration till USA, och under slutet av 1980-talet var det dags för nästa flyktingvåg. Europa, USA och Aus- tralien har välkomnat runt två miljoner. Ytterligare migranter finns i Irans grann- länder. Nahid har nyligen rest i regionen och träffat andra kristna organisationer, och nu har de ett gemensamt mål: fram till och med 2024 ska en miljon gratisbiblar delas ut. Varför då?

– Iranska bibelsällskapet vill vara med och förvandla liv. Under de senaste åren har vi tagit emot hundratals vittnesmål från människor som har mött Jesus Kristus

Nahid Sepehri är egentligen teolog och bibelöversättare, men sedan 2015 ledare för iranska bibelsällskapet i diaspora.

efter att ha tagit emot och läst Guds heliga ord, säger Nahid och ger ett exempel ge- nom att berätta om kvinnan Somayeh.

SOMAYEH ÄR 34 ÅR och har en fem år gammal dotter. För tre år sedan skildes hon från sin man på grund av hans notoriska otrohet. Efter skilsmässan bestämde sig So- mayeh för att hämnas, samtidigt som hon också kunde tjäna pengar på det. Hon blev prostituerad. Än sorgligare är att hon ofta tog med sig sin dotter på sina ärenden för att inte behöva lägga pengar på barnvakt.

En natt när taxin kom för att föra henne till en kund gav taxichauffören henne Nya testamentet. Där och då i taxin började hon läsa evangeliet. Medan hon läste ringde te- lefonen. Det var kunden som sade: "Jag har fått besök, kom i morgon kväll i stället!"

Medan taxin vände för att föra Somayeh hem fortsatte hon att läsa. Hon slutade inte läsa när hon kom hem, inte förrän hon somnade.

Under sömnen drömde hon att en röst ropade hennes namn två gånger. Sedan kom en hand, som såg ut att ha blivit ge- nomborrat, ner till henne från himlen.

På morgonen ringde hon numret hon hittade på baksidan av sitt Nya testamente. Den som svarade berättade om evangeliet för henne. Hon tvekade inte att ångra sina synder och ge sitt hjärta åt Herren.

Nu har det gått fem månader sedan So- mayeh och hennes dotter gick med i hus- församlingen i Karaj.

BERÄTTELSEN OM Somayeh gör att jag undrar om utdelningen av Nya testamen- ten sker slumpmässigt som i berättelsen el- ler mest när folk ber om en bibel?

– Det är både och. Vi uppmuntrar tro- ende att dela evangeliet genom att ge bort Nya testamenten som en gåva till icke- troende. De har kontaktinformation till människor och organisationer utanför Iran som bibelmottagaren kan ringa till och få veta vad nästa steg är. Helbiblarna delas ut mer selektivt och ges till våra samarbets-

Trots att arbetet är svårt och farligt ser de iranska bibelarbetarna till att biblar når dem som behöver och ber om dem. Ibland ger en troende en bibel vidare till någon okänd. Då kan livet vända som det gjorde för Somayeh. Det ger fortsatt mod att dela Bibeln vidare.

FOTO: LUIS GALVEZ

partner och organisationer som är verk- samma inom Iran. Helbiblarna är till för troende och ges ofta som en dopgåva.

PROJEKTET ÄR EXTREMT känsligt. Den förföljda kyrkan och medlemmarna i hus- församlingarna lever under press av ett nitiskt system som inte drar sig för att be- gränsa deras frihet. Försiktighet och tillit är avgörande. Hoten är verkliga och man vill inte att någon ska råka illa ut, men upp- finningsrikedomen gör att det dolda enga- gemanget inte sinar.

– Romarbrevet 10:17 lyder: "Så bygger tron på förkunnelsen och förkunnelsen på Kristi ord." Jag kan vittna om att under de

senaste 40 åren har denna vers blivit den faktiska grogrunden för världens snabbast växande husförsamlingsrörelse. Det iran- ska folket kommer ut ur mörkret in i Guds ljus i stora skaror eftersom ordet Gud har blivit ett ord av hopp för dem, säger Nahid.

Vill du ge en gåva till biblar på farsi? Den genomsnittliga kostnaden för Nya tes- tamenten är 34 kr per exemplar. Den ge- nomsnittliga kostnaden för transporter inom landet är 36 kr per exemplar, och för tullar 6 kr. Bidrar du med 76 kr har du sett till att en person i Iran får ett NT. Bg 900-62 63, Swish 900 62 63. Skriv "Iran".

BYGGER BROAR in i Bibeln

– För att barn med funktionsnedsättningar ska komma in i Bibelns berättelser måste vi hjälpas åt att bygga de broar som behövs, säger Rodrigo Guerra på Argentinas bibelsällskap.

Han vill att de ofta åsidosatta barnen lyfts fram och får en självklar plats i församlingslivet.

TEXT: LOTTA RING

BIBELN ÄR TILL för alla, och det betyder också att göra den tillgänglig för människor med funktionsvariationer. I Argentina vill bibelsällskapet satsa särskilt på olika anpassade bibelmateriel för barn.

De vill också bygga broar mellan barnen med särskilda behov och andra barn i kyrkornas verksamhet. Då behövs barnledares och lärares stöd. De i sin tur behöver kunskaper och pedagogiska verktyg för att klara att leda integrerade grupper. Därför ordnar bibelsällskapet även seminarier och kurser kring funktionshinder för att hjälpa och öka ledarnas kompetens.

– Den här resan har inte varit enkel. Den har varit full av besvikelser och kamp, överraskningar och oväntade lärdomar, erkänner Rodrigo Guerra.

I ARGENTINA, och i Latinamerika, är de funktionsnedsattas plats i samhället långt ifrån självklar. Tanken är därför att resten av Latinamerikas bibelsällskap ska kunna dra nytta av de material som testas och produceras i Argentina och lägga till nationella anpassningar för sin egen kontext. Visionen och viljan är att göra barnens liv bättre och att dela Bibelns berättelser.

– Många av de här barnen har blivit utstötta, ignorerade, gömda, glömda, miss-handlade och marginaliserade varje dag i sina liv. De har fortfarande svårt att göra sina röster hörda, både i de mest vardagliga situationer och när det handlar om frågor om sådant som verkligen betyder något för dem.

– **ALLT SEDAN PROJEKTET** tog sin början har vi kämpat med att hjälpa andra folk att inse hur viktigt det här är, och att det är bråttom. Jag måste vara ärlig: det var frustrerande i starten när vi inte fick den respons vi väntat oss. Men nu å andra sidan har det nästan exploderat. Många människor visar intresse och vår gemenskap fortsätter oavbrutet att växa, berättar Rodrigo.

Nästan alla som kommit med i nätverket under det senaste året har en familjemedlem med någon sorts funktionsvariation, eller så är det professionella personer som arbetar med handikapp i olika former. Dessa personer har gett bibelteamet ovärderliga insikter. När kommunikationen

Corina Manzolido var den som började formulera ett upplägg kring bibelinkludering utifrån sina erfarenheter som barnledare.

kring inkluderandeprojektet fick sitt genomslag gjorde samtidigt pandemirestriktionerna att människor blev mer vana att ansluta till digitala samlingar via nätet. Nu behövde inte folk åka långt för att delta i seminarier utan kunde sitta vid datorn. Effekten blev att mängden deltagare som anslöt sig ökade kraftigt.

– Vi har lyckats skapa en trygg plattform för människor som verkligen behöver det och som inte hade det förut. Det är toppen! Men sanningen är att dessa människor sällan är de som fattar beslut i kyrkorna. Vi ger dem en plats att mötas, men om vårt mål verkligen är inkludering måste vi också se till att ledarna, pastorerna och söndagsskollärarna är med på tåget, säger Rodrigo bestämt.

BEHOVEN AV NYA anpassade material är tydliga och redan kartlagda. Ett antal böcker, flera filmer med teckenspråk och ledarhandledningar är klara, men nya produktioner står på tur, bara det finns pengar för produktion.

Under tiden söker bibelsällskapet upp de kyrkliga nyckelpersoner som kan vilja satsa på att göra Bibelns berättelser tillgängliga för barnen med funktionsvariationer. De nya resurserna som bibelsällskapet arbetar fram är välkomna verktyg för församlingarna när de bestämmer sig för att förvandla sina kyrkor till inkluderande kyrkor.

MEN VARFÖR är ni på bibelsällskapet så engagerade i den här strävan?

– Vi insåg att det faktiskt är för allas bästa. En inkluderande publikation består av ett material eller en bok som har ett flertal format eller utformningar. Dessa olika format kommunicerar samma innehåll till alla samtidigt. Det innebär att alla barnen kan bli engagerade och förstå berättelsen

på ett sätt som är lätt att ta till sig. Vi har till och med kommit på oss själva med att få en bättre och mer djupgående förståelse av berättelserna, vilket nog också är vad söndagsskollärarna upplever. Föreställ dig vad som kommer att hända när varje material, resurs, bok eller den minsta bit information i kyrkan får bli inkluderande. Då kommer ledarna, pastorerna och andra som delar Bibeln att bli bättre kommunikatörer överlag, svarar Rodrigo engagerat.

– Dessutom, föreställ dig hur mycket bättre det vore om kyrkoledare kunde göra vad som krävs för att alla ska känna sig inkluderade i kyrkans liv och mission. Jag har ofta hört pastorer säga: "Vi har inte vidtagit några steg för att bli mer inkluderande eftersom det inte finns några människor med funktionsnedsättningar i vår kyrka". Mitt svar är alltid detsamma: Det kommer heller inte att finnas några människor med funktionsnedsättningar i

er kyrka innan ni förstår hur viktigt det är att vara proaktiv i stället för reaktiv när det gäller att visa kärlek mot människor.

RODRIGO BESKRIVER hur bibelteamet fått höra många olika personers berättelser om utanförskap, och det har påverkat deras attityder.

"Om vårt mål verkligen är inkludering i kyrkan måste vi se till att ledarna, pastorerna och söndagsskollärarna är med på tåget."

Rodrigo Guerra

Hela projektet började med berättelsen om Corina och Ezequiel. Corina Manzolido är projektets ledare, och hon mötte nioårige Ezequiel i sin kyrka. Då var han ett av barnen i den söndagsskola där hon var volontär som lärare. Ezequiels föräldrar berättade för henne att han hade haft svårt att passa in i söndagsskolan på grund av

sin autism. Den dagen då Corina träffade honom och fick höra hans berättelse förändrades hennes värld. Hur svårt det hade varit för honom att ta till sig information som för de flesta barnen var lättillgänglig, och hur svårt det var för honom att faktiskt

FOTO: ZIKA RADOSALJEVIC

Många barn med funktionshinder har svårt att hitta sin plats i sociala sammanhang, inte minst i kyrkornas aktiviteter i Argentina. Därför producerar bibelsällskapet inkluderande bibelmateriel i olika format till kyrkorna.

känna att han hörde hemma någonstans. Han hade fått valsa runt mellan olika barngrupper och ledarna stod villrädiga. Det han hade genomlidit, och hans familj med honom, borde ha gått att undvika.

– Det var då hon bestämde sig, hon skulle göra allt för en förändring. Hon visste att hon måste börja bygga broar för att det skulle bli möjligt. Varför? För att hon var övertygad om att det fanns två stora klyftor: klyftan mellan barnen med funktionsvariationer och Bibeln, och klyftan mellan barnen med funktionsvariationer och resten av samhället. Det var så fröet för projektet "Inkluderande publikationer" kom till, berättar Rodrigo.

NU HAR DET ambitiösa inkluderandeprojektet blivit ett av de viktigaste för Argentinas bibelsällskap. Fokus ligger på fem saker: att utveckla resurserna och materialet, att genomföra kampanjer och webbföreläsningar för ökad medvetenhet, att erbjuda utbildningar online, att stärka nätverket av professionella och att skapa *den inkluderande kyrkobloggen*. Där delar bibelteamet idéer till söndagsskollärare för deras undervisning och tipsar om hur de pratar med föräldrarna och hur de hjälper andra barn att förstå barnen med funktionsvariationer.

– Vi ger också råd till föräldrar, pastorer och ledare. Flera av råden utifrån specifika diagnoser har professionella pedagoger bidragit med. För att inkludering ska fungera i praktiken gäller det att vara väl förberedd. Tack för gåvor och böner som hjälper oss att ge Bibeln till alla, säger Rodrigo.

FOTO: DENIS KUAEV

När kyrkorna ska arbeta med inkludering behövs ofta insatser som underlättar tillgängligheten som ramper, hissar, lugna platser utan störande ljudtryck, ljusringklockor för döva och punktskriftsbiblar och anpassad möblering för synskadade etc. Sedan tillkommer behovet av pedagogiskt material och kreativa och roliga idéer.

BYGGER BROAR in i Bibeln

Nu kan Catalina också vara med

CATALINA, SJU ÅR, är en flicka med Downs syndrom från staden Pablo Podesta i Buenos Aires-provinsen. Catalinas mor Laura Escalada berättar:

– Vi vill att våra barn ska lära känna Gud. Vi vet att kyrkan är en plats där de kan växa med goda värderingar. Jag har aldrig sett ett sånt här projekt förut som bibelsällskapet presenterar kring inkludering. Barn med funktionsnedsättning är osynliga för det argentinska samhället, de måste kämpa hårt för en plats. Att kyrkan tar hänsyn till dem och arbetar för att få med dem, utan att vi föräldrar behöver trycka på så hårt, visar verkligen Guds kärlek. Som föräldrar är vi mycket tacksamma för detta initiativ. Livet känns plötsligt lättare.

Catalina och hennes familj är glada över att det nu finns ett välkomnande koncept som gör att det känns självklart att ta med Catalina till sin kyrka i Pablo Podesta.

Välkommen
att ge en gåva till
till bibelarbetet i
Argentina, Iran
och Albanien!

Bg 900-6263
Swish 900 62 63

SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

Om du är barnledare är det viktigt att lära känna barnen, deras egenheter och preferenser.

Corinas tipslista för inkluderande ledare

Corina Manzolido delar några råd kring när du har ett barn med funktionsnedsättning i din barngrupp.

- Det är viktigt att du lär känna barnet. Ta reda på vad hon eller han gillar och ogillar, vad som kan sätta i gång häftiga reaktioner och vad som lugnar och gör barnet tryggt igen. Identifiera barnets sätt att lära sig saker. Vilka olika verktyg för inlärning använder barnet redan? Piktogram, bildschema? Behövs en extra assistent? Prata med föräldrarna och be dem dela sina erfarenheter. (Prata inte över huvudet på barnet.) Låt barnet besöka lokaler och träffa personal i lugn och ro första gången.

- Visa barnen respekt genom att planera dina lektioner väl. Lägg in moment som väcker barnens fantasi. Om barnen behöver veta vad som ska hända för att må bra, behåll samma schema, men ändra innehållet efter dagens tema.

- Anpassa tidsplaneringen. Det är barnens takt som avgör. Forcera inte. Gör hellre lite färre saker. Uppgifterna bör vara så korta att barnen kan behålla sin uppmärksamhet under hela aktiviteten.

- Tänk på dynamiken. Presentera informationen i doser. Förstärk det tema du valt med lekar och aktiviteter för flera sinnen. Stimulera barnens förmågor med små utmaningar i fingerfärdighet och olika spel. Övningar med hela kroppen är också bra. Sjung! Om barnen är stressade och känsliga, sjung lugnande sånger. Om du behöver öka energin, välj något som lyfter humöret.

- God visuell kommunikation med tydliga och kontrastrika bilder gynnar alla barn. De som har synnedsättning behöver extra verbal kommunikation och eventuellt kompletterande bilder som är taktila, eller svarta och vita med få detaljer.

- Barn med neuropsykiatriska funktionshinder och Downs syndrom blir snabbt trötta. Ordna ett tyst utrymme dit det går att dra sig undan och slappna av. Där kan finnas böcker och olika pysselmateriel och färger. Barnet kan få fortsätta knyta an till bibelberättelsen genom eget skapande. Man kan t ex göra en sinnesvägg med olika strukturer som symboliserar något i berättelsen – som sandpapper, uppklistrade korn, borst, tyg, bomull ...

- Ta vara på barnens vilja att hjälpa till! Träna dem att ta ansvar genom att bära pennor till bordet, dela ut papper till sina klasskamrater, hjälpa till att servera mellanmål och dylikt. Gör gärna en medhjälpartavla. Skriv med stora bokstäver barnets namn och uppgifter, sätt också upp en bild som symboliserar uppgiften och ett foto på den unga medhjälparen. Vid behov kan barn få personliga tavlor, gäller även bildscheman med dagens program.

- Sammanfatta medvetet vad ni lärt er under lektionen. Håller barnen med?

- Bibelberättelser som barnen lär sig utan till kommer de att bära med sig resten av sina liv. Hjälp dem att minnas med glädje.

- Var inte rädd!

MED RESPEKT

I Albanien möter barnen uppmuntran och tilltro på vägen mot Bibeln

Ända sedan några blad med ritningar låg på bordet mellan oss och Gjergj Ndoci beskrev visionen om ett bibelbaserat sportcenter i Tirana har Svenska bibelsällskapet stöttat idén. Nu återstår det slutliga arbetet med byggnader, mötesytor och planteringar, men bibel- och sportverksamheten är i full gång.

TEXT: LOTTA RING FOTO: BIBELSÄLLSKAPET I ALBANIEN

PÅ BIBELSÄLLSKAPETS fotbollsplaner ser hur våra bibelanställda behandlar alla barn med omsorg, kärlek och respekt. Ledarna skriker aldrig på barnen och försöker aldrig trycka ner dem, utan utmanar dem hela tiden att vara aktiva och utveckla sina färdigheter. Vi tror att barn behöver bli sedda och få chansen att uppleva en god gemenskap som tar hand om dem och hjälper dem att växa, oavsett vilken socioekonomisk bakgrund de kommer ifrån, eller vilket kön eller vilken nationalitet de har, säger Gjergj.

- EN ANNAN sorts föräldrar är de som inte har råd att ge något till sina barn. De undviker situationer där de inte kan uppfylla barnens önskemål och är därför inte heller så närvarande i barnens liv.

- Den tredje sorten är de föräldrar som aldrig uppmuntrar sina barn att ta egna initiativ eller ansvar för något då de inte vill lägga någon press på barnen. Det gör det svårt för barnen att lära sig ta hand om sig själva och underminerar dem på så sätt att de får orealistiska förväntningar på andra och på livet.

Gjergj beskriver hur somliga föräldrar som tar med sina barn till sportcentret ställer krav på tränarna att vara tuffa mot deras barn, att skrika på dem och anta en militärisk ledarstil.

- De blir snabbt besvikna då de

ser hur våra bibelanställda behandlar alla barn med omsorg, kärlek och respekt. Ledarna skriker aldrig på barnen och försöker aldrig trycka ner dem, utan utmanar dem hela tiden att vara aktiva och utveckla sina färdigheter. Vi tror att barn behöver bli sedda och få chansen att uppleva en god gemenskap som tar hand om dem och hjälper dem att växa, oavsett vilken socioekonomisk bakgrund de kommer ifrån, eller vilket kön eller vilken nationalitet de har, säger Gjergj.

- GENOM FOTBOLLSTRÄNINGEN får de uppleva en miljö där de själva får ta ansvar utan att behöva vara rädda för att göra misstag, där de får lära sig att samarbeta med andra för att uppnå ett gemensamt mål, där de får känna sig accepterade och välkomna. Vi vill skapa en institution med

en annorlunda attityd där sättet att undervisa barn är långsiktigt och mycket mer givande än en vinst i dagens match.

I EN RELATION grundad på tillit och ömsesidig förståelse går det också att tala med barnen om Gud, Bibeln, bön och tro. Samlingar och samtal vävs in i sportcentrets evenemang, sommarläger och turneringar mellan olika kyrkor.

- Vi har bara tagit våra första stappande steg än så länge. Vi utbildar oss själva genom regelbundna möten tränare emellan för att prata om olika sätt att bemöta barn och föräldrar, och vi bjuder även in olika specialister för att hjälpa hela laget att förstå sig på inte bara tekniska frågor utan även psykologiska. Förra veckan bjöd vi in en psykiatriker som talade om olika utmaningar för att uppnå en god mental hälsa.

- I april invigde vi vår nya tränings- och möteshall som vi hoppas kommer att hjälpa oss att vara mer proaktiva i att hålla ännu fler kurser. I framtiden vill vi få en mer allomfattande verksamhet med aktiviteter som passar barn med olika förutsättningar. Vi vill kunna erbjuda stöd för barn och ungdomar mentalt, känslomässigt, fysiskt och andligt, berättar Gjergj.

Gjergj Ndoci har arbetat länge på bibelsällskapet i Albanien men har numera ett bredare ansvarsområde inom United Bible Societies. Hans engagemang för bibel- och sportcentret i Tirana har dock inte minskat, och han hoppas att vi i Sverige vill hjälpa till att stötta arbetet med att bygga klart området och göra det välkomnande för barn och unga. Dessutom behövs nytt bibelmateriel till sommarens läger.

Anatoliy Raychynets, biträdande generalsekreterare på Ukrainska bibelsällskapet, ger bambiblar till systarna Ira och Vladyslava i en nyligen befriad stad i norra Ukraina.

BLÖJOR. Bibelsällskapets kontorschef, Olexander, i Lviv lastar blöjor tillsammans med humanitär hjälp och biblar till flyktingar i och runt Lviv. Han berättar om sina tankar:

– Vi är en avdelning av Jesus armé och vår kallelse är att sprida evangeliet. Våra försvarsvapen är Guds ord, evangeliet, bön och goda gärningar. Vi ser nu hur människor dras till kyrkorna och att lusten att läsa Bibeln ökar. När vi frågar om de vill ha en bibel tar de emot den med glädje. Detta gäller även barn. De får biblar med färgglada bilder. I berättelsen om Davids seger över Goljat till exempel kan de se lite hopp och tröst. På så sätt kan Guds ord fylla en människas hjärta med frid.

UKRAINA

Först kommer mat, vatten och mediciner. Sedan en försiktig fråga om någon vill ha en bibel också. Så går det till när bibelteamet är ute på sina nödhjälpsrundor. Vill folk ha biblar? Ja! Boklagren töms stadigt.

TEXT: LOTTA RING BILD: UKRAINSKA BIBELSÄLLSKAPET

I KAMPEN ATT HJÄLPA sina landsmän att överleva har bibelsällskapet blivit något av en sambandscentral för humanitära insatser. Men de själsliga sår som kommer med kriget intensifierar efterfrågan på biblar. Nyfikenheten på Bibeln växer. Trots en påfyllning från bibelvänner i Europa töms bibelsällskapets boklager återigen.

Ukrainska bibelsällskapets regionkontor i Lviv, Kiev, Cherson och Charkiv har varit aktiva och öppna genom hela kriget. I Kiev trängs biblar med förnödenheter, vatten och mediciner. Sammanträdesrummet och

bibelbutiken är överbelamrade och minibusser och skåpbilar med modiga förare åker ut fullastade för att hjälpa människor som kallar bibelteamet för *Kievs änglar*.

De befriade städerna i norra delen av landet försöker återuppbygga infrastruktur och andra samhällsfunktioner, men ett stort antal städer och byar saknar fortfarande el och vatten. Kvarlämnade minor är ännu ett stort problem.

Vi i Sverige får göra vad vi kan för att stötta ukrainarna med förbön och biblar, var de än befinner sig.

HOPP I HÄRBÄRGET. Natalia har just överlevt intensiva bombningar av staden Charkiv.

Trots oroligheterna har bibelsällskapet satsat på att distribuera mat, vatten och biblar i den hårt drabbade regionen. Deras mål är att ge "hopp mitt i fruktan". I samarbete med de lokala kyrkorna kör de ut mat, mediciner och biblar till olika hem och skyddsrum.

Den här gången besökte de också en skola som nu fungerar som härbärge för många människor vars hem har förstörts. Skolsekreteraren Natalia driver härbärgen.

– Tack så mycket för storstilsbibeln jag fått! Den jag hade är väldigt svår att läsa för mig. När jag var yngre gick det ju bra, men nu, speciellt när vi är i det mörka skyddsrummet blir det riktigt jobbigt. Men den här bibeln med stor text är en sann välsignelse.

FÖRTVIVLAD OCH FRUSEN. En ung man och Anatoliy hjälper en äldre kvinna i en nyligen befriad stad. Hon har levt ensam i sitt skadade och iskalla hus i veckor. Nu får hon komma till en varmare och säkrare plats.

Området är farligt och bibelteamet har eskorterats av militären. Det är särskilt bombfällor som är utmanande. I många hus finns sprängladdningar som exploderar när dörrarna öppnas. Utgångsförbud råder tills området är röjt. 480 personer saknas här.

När kvinnan ska gå säger hon att hon bara ska säga hejdå till de andra först. Anatoliy undrar förvånat om det finns fler i huset? Kvinnan ber dem följa med till baksidan. I köksträdgården har hon begravt fyra familjemedlemmar som döts av ryska styrkor.

BRÖD OCH BIBLAR: Anatoliy Raychynets tar med sig bröd och biblar från skåpbilen till tre kvinnor vid sidan av en väg utanför Kiev. Han säger att han delar ut fysiskt bröd och andligt bröd. Han småpratar lite med damerna för att de alla ska landa i en stunds normalitet mitt i eländet:

– Vad heter du? Åh, Maria, som Herrens moder! Och ditt namn? Liubov? (betyder 'kärlek') Så fina namn! Här är ett bröd för fysisk hälsa, och den här bibeln är för andlig hälsa. Och ditt namn? Lidia ... Wow, bibliska namn! Lidia finns med i Bibeln. Tänk att ni alla tre överlevt all beskjutning och att ni klarat er utan el och värme.

Damerna svarar:

– Må Gud välsigna dig! Vi ber att fred kommer till vårt land, att vi kan få leva ett gott liv. Fred är det viktigaste! Och att det inte blir mer krig, det har vi redan sett tillräckligt av. Ja, det finns ingen el och värme. Vi längtar efter det. Tack och lov värmer Gud oss med solen!

BLAND SPILLROR. Kvinnorna höll på att rensa sina gårdar från spillror eftersom deras hem skadades under striderna. Nina, till vänster, bad Anatoliy om två barnbiblar – en till sina barn och en för att hon skulle läsa för barnen på dagiset där hon arbetar.

GÖMDE SIG. Kseniia och hennes barn, tio och fem år, bodde i en förrort till en stad i öster som har varit under konstant beskjutning sedan krigets första dag. I nästan en månad gömde de sig i en källare utan värme, vatten eller el. De får nu leva tillfälligt i en kyrka i en annan del av staden och är tacksamma över att få ta emot biblar och barnböcker.

Ge gärna en gåva till insatserna. Märk din gåva med "Ukraina". Tack!

Bibeläventyret öppnar dörren till en helt ny värld

Det finns fler sätt att närma sig Bibeln än att läsa och lyssna. Att uppleva Bibelns berättelser med alla sinnen kan ge en helt ny förståelse för världens mest lästa bok. Det är Bibeläventyret ett bra exempel på.

TEXT: GABRIELLA MELLERGÄRDH FOTO: OLOF BRANDT

I ETT KLASSRUM står elever i årskurs 4 och rappar tio Guds bud till cool musik. I ett annat är en hel klass i årskurs fem engagerad i ett drama om den förlorade sonen. Varje år får cirka 1 500 svenska skolklasser besök av licensierade instruktörer som med hjälp av kreativ pedagogik lotsar barnen genom Bibelns berättelser i Gamla och Nya testamentet. Bibeläventyret är ett icke-konfessionellt läromedel, utformat efter skolans behov enligt läroplanen. Och behovet av att lära känna och förstå Bibeln, den bok som lagt grunden för kultur, rättsväsende och värderingar i vårt samhälle, är större än någonsin. Förr gick nästan alla barn i söndagsskola och fick lära sig om Mose i vassen och Daniel i lejongropen. I dag har många barn knappt hört talas om Bibeln.

MEN HUR NÄRMAR man sig en bok som Bibeln om man har svårt för att läsa? Och

hur kan bokens innehåll bli levande för den som även har svårt för att lyssna koncentrerat? Att Bibeln har bestått genom årtusenden och än i dag räknas som världens mest spridda och lästa bok är ett faktum, men framtiden är inte självklar. Undersökningen som gjordes på uppdrag av Svenska evangeliska alliansen, Svenska Bibelsällskapet och tidningen Dagen för drygt fem år sedan visade att bara två procent av svenskarna läser Bibeln dagligen och en stor majoritet av folket, hela 82 procent, är skeptiska till Bibelns relevans. Även bland troende kristna har bibelläsandet minskat. Läsning över huvud taget minskar. Färska statistik från SCB visar att var tredje person i Sverige, från 16 år och uppåt, aldrig läser böcker på fritiden.

NÄR VI LÄR oss något nytt tar vi i bästa fall emot information med alla våra sinnen, men de fyra vanligaste som vi använder

oss av är vårt visuella synsinne, vårt auditiva hörselsinne, vårt kinestetiska rörelsesinne och i vårt taktila känselsinne. I skolans värld brukar syn och hörsel vara det som används mest. Vi lär oss med hjälp av att läsa, se på bilder och videor, men också genom att lyssna när någon berättar och förklarar.

Samtidigt är det ett faktum att många av oss skulle lära mycket mer om vi också använde vårt rörelsesinne och vår känsel. Att kombinera ny kunskap med rörelse eller att känna på något stimulerar hjärna och minne. Det kallas för kinestetiskt/taktilt lärande, att lära och upptäcka genom att göra, utföra och känna.

I **BIBELÄVENTYRET FÅR** elever, lärare och instruktörer tillsammans upptäcka Bibeln genom att använda alla dessa lärstilar: den visuella, där synintryck, spännande rekvisita, historiska kartor och grafiska

bilder, levandegör allt ifrån Moseböckernas beskrivning av uttåget ur Egypten till Uppenbarelsebokens hissnande visioner. Den auditiva, där eleverna får lyssna, svara, repetera och prata med varandra i rollspel och gruppövningar. Och så den kinestetiska/taktila lärostilen där eleverna får lära sig att följa den röda tråden med hjälp av rörelse, inlevelse och känslor. Den som klivit in i rollen som herdepojken David som möter jätten Goljat glömmar aldrig den berättelsen. Inte heller den som fick uppleva känslan av att vara Daniel som överlever natten sida vid sida med blodtörstiga lejon.

FRÅN ETT BARNs utvärdering läser vi: "Man lärde sig väldigt mycket medan man skrattade, och jag var väldigt fokuserad. Man är med och hjälper till och får vara med och skådespela. Rappen är jättekul när man får vara med och röra sig och sjunga och dansa litegrann. Det är som ett äventyr i Bibeln, det är som att man är inne i Bibeln, asså, det är kul!"

LÄRARNAS FEEDBACK ÄR lika positiv: – Eleverna får använda alla sinnen på ett

sätt som man inte har tid att få in vanligtvis i undervisningen. De får en hel upplevelse och många fina minnesbilder som gör att de faktiskt kommer ihåg innehållet på ett bra sätt. Det liksom sitter fastetsat där, för de har ju varit med, de har ju upplevt det här.

Samma lärare berättar hur det också gav honom själv en ny förståelse av Bibeln:

– Jag är mest intresserad av och undervisar i naturvetenskapliga ämnen, men jag tycker det har varit superintressant att få ta del av alla bibelberättelser. Det har lärt mig något och gett mig en fördjupad förståelse.

ÄVEN SOM INSTRUKTÖR ger arbetet med Bibeläventyret en helt ny förståelse för Bibeln. Sofia Springare, regionansvarig för Bibeläventyret i Stockholm, berättar:

– Min upplevelse av Bibeln som helhet, den röda tråden, kom i ett helt nytt ljus när jag introducerades till Bibeläventyret. Det är ett så makalöst genomarbetat material, alla olika parametrar av geografi, historia, traditioner, folkslag och språk, vävs samman till en begriplig och vacker bonad. Att man dessutom gör det med alla sinnen

skapar ju de allra bästa förutsättningarna för inläring och borgar för att kunskapen sitter i.

I **HÖSTAS FICK** även jag förmånen att ta klivet in i Bibeläventyret genom att utbilda mig till instruktör. Under hela min uppväxt älskade jag att läsa böcker, och Bibeln var en av dem. Jag läste Barnens bibel och Seriebibeln och fick så småningom en alldeles egen riktig bibel med 1917 års översättning. Jag memorerade bibelverser, jag gladdes åt nyöversättningar och parafraser, och min läsning fick ny energi när jag upptäckte Bibeln som mobilapp.

TROTS EN REDAN stark grund i Bibeln gav mötet med Bibeläventyret mig en helt ny aptit att utforska och försöka förstå sambandet från pärm till pärm. Aldrig tidigare har jag så tydligt sett den röda tråden i Guds stora plan.

Snabba fakta om Bibeln

Bilden nedan använder vi i Bibeläventyret för mellanstadieelever. Den visar hur Bibeln är ordnad. Bibeln är inte en enda bok, utan ett helt litet bibliotek. Ordet bibel betyder just böcker.

Hur många böcker finns det i Bibeln?

Ett knep för att lära sig och för att minnas: Gamla testamentet, GT: $3 \times 3 = 9 \rightarrow 39$. Nya testamentet, NT: $3 \times 9 = 27$. Hela Bibeln: $39 + 27 = 66$. Dessutom finns det i många biblar ett tillägg till GT, **Apokryfema**, elva böcker.

I ett bibliotek placeras böckerna efter genre, så även i Bibeln.

De första 17 böckerna i GT kallas **historiska böcker** – från 1 Moseboken till Ester. Deras berättelser börjar med skapelsen och slutar med att det judiska folket kommer tillbaka från fångenskapen i Babylonien.

Därefter följer fem väldigt olika poetiska böcker – från Job till Höga Visan. Här finns Psaltaren med sångtexter till och om Gud.

Sist i GT hittar vi 17 profetiska böcker – från Jesaja till Malaki.

NT börjar med historiska böcker – fyra evangelier samt Apostlagärningarna. Evangelierna innehåller de välkända berättelserna om Jesu liv. Apostlagärningarna berättar vad lärjungarna gjorde efter att Jesus lämnat dem, hur den kristna tron spreds och om de första församlingarna.

De flesta böckerna i NT är brev, till exempel Filipperbrevet, som kallas glädjens brev.

Bibeln slutar med en profetisk bok, Johannes uppenbarelse där Johannes ser glimtar om framtiden, som gett hopp och tröst genom tjugo sekel.

Precis som i ett bibliotek kan man läsa böckerna i vilken ordning man vill. Många rekommenderar att börja med något av evangelierna, exempelvis Markus, som skriver kortfattat och enkelt, eller Johannes, som skriver poetiskt och kärleksfullt. Var börjar du?

TEXT: ANDREAS HULTSTEN, NATIONELL LEDARE FÖR BIBELÄVENTYRET

ILLUSTRATION: ANDERS PARSMO

Li Yumei rördes till tårar när hon fick en ny bibel till sig själv och en till sin yngste son.

Biblar till sökare i Kina

Som kinesisk bibelorganisation är det en komplicerad balansgång att kunna verka i Kina, men tack vare samarbete med lokala kyrkor över hela landet och en rejäl dos diplomati är det möjligt. Svenska Bibelsällskapet samlar in pengar till bibelpapper till kinesiska biblar som trycks på Amity Printing Company i Nanjing och sedan delas ut gratis eller säljs till subventionerat pris.

TEXT: LOTTA RING FOTO: ELLYN CHAN

DET HANDLAR OM standardbiblar, storstilbiblar och studiebiblar. Storstilbiblarna är extra populära bland äldre. Bland lekmän och predikanter är studiebiblarna avgörande för att de ska kunna argumentera och hantera många av de villolärar som florerar.

Där det saknas präster och pastorer kan enskilda opportunisterna se sin chans att ändra budskapet i enlighet med sin personliga agenda, men studiebiblarna med kommentarer och noter ger råg i ryggen åt dem som vill vara seriösa.

DE FLESTA KRISTNA i Kina är bekanta med de klassiska, svarta standardbiblarna med röd kant som finns i kyrkobokhandlar över hela landet. Nu kan de se fram emot fler alternativ eftersom de protestantiska kyrkorna i Kina nyligen lanserade tre nya omslagsdesigner. Dessa biblar kallade Sö-karnas biblar trycks också på Amity.

DE ÄR DESIGNADE för att tilltala urbana och yngre läsare. Omslagen är i olika färger och har kristna element blandade med kinesisk kultur. I dagens ständigt föränderliga trender insåg den protestantiska kyrkan i Kina behovet av att hänga med i tiden. Med snabb urbanisering och lands-

bygdsmigration i Kina är sökarbiblarna också en del av kyrkans strävan att möta behoven hos kristna i städerna samtidigt som priserna hålls överkomliga.

– VI ÄR MYCKET glada över att kunna stödja kyrkans ansträngning att ge den klassiska svarta bibeln ett fräscht nytt utseende. Cirka 60 procent av Kinas befolkning bor i stadsområden i dag. Det är viktigt att vi tar hänsyn till deras behov. Jag tror att dessa nya omslag kommer att locka yngre stadsbor att själva äga ett exemplar, säger Daniel Loh, interimdirektor för UBS China Partnership, vår bibelsällskapspartner.

SEDAN 1985 HAR de förenade bibelsällskapen tjänat kyrkorna i Kina för att möta de troendes behov av biblar. Fram till slutet av 2021 har cirka 90 miljoner biblar distribuerats.

EN AV DEM som tidigare fått en bibel är Li Yumei, 64 år. Hon är en bonde som kom till tro genom sin mor. Hon hade en 50 år gammal utsliten bibel som hon fått efter sin mor, som fått den från en gammal kollega. Hon blev rörd till tårar över att ta emot sin nya bibel under bibelutdelningen i hennes hemstad i Henanprovinsen i september.

LI YUMEI TOG en ny bibel till sig själv och en till sin yngste son, som ännu är sökare. Hennes favoritvers är Jesaja 41:10. *Var inte rädd, jag är med dig. Ängslas inte, jag är din Gud. Jag ger dig styrka och hjälper dig, stöder och räddar dig med min hand.* Hon brukar uppmuntra sin son med den versen och säga att Gud är med honom.

Hennes tacksamhet över de två nya biblarna visste inga gränser.

Följ med Bibelsällskapet till Det heliga landet

Svenska Bibelsällskapet arrangerar återkommande resor till Bibelns länder. Innehållet passar alla kultur- och bibelintresserade. Vissa resor är tillsammans med Bibeläventyrets instruktörer, vilket ger ett förstärkt bibelfokus. Just nu planerar vi för två resor under 2022.

Se platser och upplev miljöer ur Bibelns värld. Känn dofter och strosa på Via Dolorosa och i basarerna. Du kan få känna på stenarna där Jesus gått. Trots intensiva resor stannar vi upp för andakt, mässa och bibelläsning. På Saligprisningarnas berg ger vi oss ut i naturen med Bibeln och plötsligt är Jesus där och berör oss. Resorna arrangeras i samarbete med Exodus resor och de lokala Bibelsällskapen. Israel/Palestina-konflikten kommer att belysas mångsidigt.

Läs mer och anmäl dig på bibelsallskapet.se/resor

5–13 NOVEMBER 2022

Vandra på helig mark
EN FÖRDJUPNINGSRESA FÖR DIG SOM VARIT I LANDET TIDIGARE

Besök på bibliska platser på Golanhöjden och Västbanken. Vi vandrar i naturen och på berg. Vi besöker lokala familjer i Hebron och går i en tunnel längs Västra muren i Jerusalem.

Reseledare: Andreas Hultsten, Mia Berggren och Urban Lennartsson.

Guide: Sara Yarden.

Pris: 23 990 kr, rabatterat pris för barn. I priset ingår dessutom:

- dricks
- klimatkompensation
- bidrag till de tre bibelsällskapen i regionen (det arabiskisraeliska, det israeliska och det palestinska bibelsällskapet).

16–23 NOVEMBER 2022
RUNDRESA I ISRAEL OCH PALESTINA

i Jesu fotspår

EN RESA FÖR DIG SOM BESÖKER DET HELIGA LANDET FÖR FÖRSTA GÅNGEN.

Vi följer i Jesu fotspår i Betlehem, Galileen och Jerusalem och besöker alla platser som är ett måste för förstagångsresenären.

Bra bad på flera platser. I Gennsarets sjö, Döda havet och Hiskias tunnel får du möjlighet till helt olika och unika bad.

Reseledare: Anders Göransson, Mia Berggren och Urban Lennartsson.

Guide: Sara Yarden.

Pris: 22 990 kr, rabatterat pris för barn. I priset ingår dessutom:

- dricks
- klimatkompensation
- bidrag till de tre bibelsällskapen i regionen (det arabiskisraeliska, det israeliska och det palestinska bibelsällskapet).

Sommarkryss

				Kan vara gata	Gryta	Identitet	Arabisk fader	Lön	Klirr i Etiopien	FN	Talar prins
				Rå om			Virtuell verklighet Frikyrklig gudstjänst			Bokstav bara i vissa språk	
										Kan heta Rosa	
				Stimulera	Fortfarande	Plåga			Kyrkans tidning		
Kallades Jesus		Pressade	Grund	Vid ont	Material	Låt			Röst och tablett		
									Fångar vaja	Hördes i Rama	Se!
Besegrades							Nu Thailand	Järnhydr-oxid	Flink	Äter gam	
Präst				Uppväcktes	Träslag					För- en- ade arab- emi- raten	
På finger							Till rening			Inhemsk tävling	Trivas
			500			Däri fanns Mose			Mini		
I knä, höft och axel											

KONSORTSMAKARE ANDERS JOHANSSON

Knep och Kråp

Bibel-quiz

Har du koll på de här bibelberättelserna? Då har du chans att vinna pysselboken Aktivitetsbibeln. Om du tycker att frågorna är kluriga, så kan du få hjälp via bibelhänvisningarna.

1. Vad kallades Elisha av de 40 barnen? (2 Kung 2:23-24)

1. Tjockis
- x. Flintskele
2. Gubbstrutt

2. Varför ville inte Jona åka till Nineve? (Jon 4:1-2)

1. Därför att han var rädd för folket där
- x. Han tyckte att resan var för lång och jobbig
2. Han ville inte att Gud skulle rädda staden

3. Vilket var det enda sättet att göra superstarke Simson svag? (Dom 16:15-17)

1. Binda fast honom med nya rep
- x. Klippa av honom håret
2. Stjåla hans rustning

4. Hur många varv gick Israels armé runt Jerikos mur innan den rasade? (Jos 6:1-5)

1. 7 varv
- x. 10 varv
2. 13 varv

5. Vad gjorde Bileams åsna när Bileam slog henne för tredje gången? (4 Mos 22:21-30)

1. Skällde ut Bileam
- x. Kastade av honom
2. Skenade

6. Vad var Johannes Döparens favoriträtt? (Mark 1:6)

1. Gräshoppor och vildhonung
- x. Kyckling och ris
2. Getkött och getmjölk

7. Vad hände när Jesus fastat i 40 dagar? (Matt 4:2)

1. Han begav sig till Jerusalem för att predika
- x. Han begav sig ut på Gennesa- rets sjö med lärjungarna
2. Han blev hungrig

8. Vad gjorde den lame mannens vänner när de inte kunde komma in till Jesus på grund av trängseln? (Luk 5:19)

1. Ropade på Jesus att han skulle komma ut
- x. Gjorde hål i taket och hissade ner mannen
2. Väntade tills folket hade gått

9. Vad strök Jesus på ögonen på en blind man för att han skulle bli helad? (Joh 9:6)

1. Deg gjord på grus och spott
- x. Hönsbajs
2. Honung

10. Vad gjorde Rhode när hon skulle öppna porten och hörde att det var den fängslade Petrus som stod utanför? (Apg 12:13-14)

1. Kallade på fängelsevakter så att de kunde gripa honom
- x. Släppte in honom
2. Hon blev så glad att hon i stället för att öppna porten sprang in och berättade att Petrus stod utanför

Vinn!

Aktivitetsbibeln

Sänd ditt svar till: **Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4a, 753 20 Uppsala** eller mejla ditt svar till: **tavling@bibeln.se** senast **20 augusti**. Märk kuvert eller mejl med "Bibelquiz". Skriv också namn, adress och ålder. Vi drar tre vinnare bland dem som skickat in rätt lösning. Vinst: Aktivitetsbibeln (för yngre eller äldre) eller ett presentkort på 100:- i bibelbutiken.se.

Vad står i de gula fälten?

Mejla svaret till **tavling@bibeln.se** eller fyll i talongen, senast **20 augusti**. Märk kuvert eller mejl med "Bibelkrysset". Skriv vad du önskar dig för vinst av alternativen nedan. Vi drar tre vinnare bland dem som skickat in rätt lösning.

Välj ett alternativ nedan. Om jag vinner önskar jag mig:

- ☐ En fin bibel (Bibel 2000), Bibelsällskapets egen utgåva
- ☐ Bibelguiden – Markusevangeliet av Johannes Sköldengen
- ☐ Bokpaket med fyra små andaktsböcker av Charlotte Frycklund
- ☐ Två barnböcker med fyra berättelser, för 3-6 år

Klipp ur och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4A
753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr. _____ Ort _____

Tfn _____ Mobil _____

Mejl _____

Kurs i levande bibelberättande

Bibelns värld, Starby, 30 maj–1 juni 2022

Vill du lära dig levande bibelberättande kring Jerusalem? Genom ett samarbete mellan Bibelns värld i Starby utanför Ångelholm och Svenska Bibelsällskapet erbjuds årligen en tredagars berättarkurs kring påskhändelserna och Jerusalem.

Kursen riktar sig till dig som vill ha pedagogiska redskap för att själv återberätta händelserna eller som bara vill fördjupa dig för egen del. Som pedagogiskt hjälpmedel används modellbygge för att levandegöra hur och var det hände. Det ger en känsla, upplevelse och förståelse av Jesu sista dagar. Kursen är full av berättande, pedagogik, drama, skapande och modellbyggande.

Föreläsare: Urban Lennartsson, teolog, Jerusalembygare, reseledare och berättare, med flera volontärer från Bibelns värld.

För mer information och för att ladda ner kursfoldern, besök bibelsallskapet.se eller bibelsvarld.nu.

Målet med kursen är att deltagaren ska kunna ...

- bygga en modell av Jerusalem i sand, snö, lera, lego, klossar eller annat material.
- återberätta påskens händelseförlopp.
- ge faktakunskap om
 1. Jerusalems topografi, geografi och natur.
 2. hur Jerusalem utvecklas under Gamla testamentets tid.
 3. judisk och hellenistisk kultur.
 4. vem som bodde var under Nya testamentets tid.
- ge exempel på
 1. hur drama, illustrationer och arkeologiska modeller kan användas för att levandegöra bibelberättandet.
 2. hur man kan aktivera en grupp att själva bygga en Jerusalemsmodell och berätta för varandra om julen, påskan, Kristi himmelfärd och pingsten.

Med hjälp av Jerusalemsmodellen berättar Urban Lennartsson om vem som bodde var under Nya testamentets tid. Delar av Bibelsällskapets personal lyssnar engagerat. Från vänster: Mikael Winninge, Magnus Wingård, Sofia Springare, Lisa Eiderbrant, Leif Ydreborn, Urban Lennartsson och Linnéa Svensmark.

Tre veckor med fokus på Psaltaren i Nybrokyrkan

TEXT OCH BILD: PER OLOF SVÄRDHAGEN

Psaltaren består av 150 olika psalmer och de är skrivna utifrån alla de känslor livet kan innehålla: glädje, sorg, förtvivlan, tacksamhet, nöd, ångest, lycka, förtrostan. Tänk att uppemot 3 000 år gamla texter är så aktuella.

Med detta som utgångspunkt ordnar vi i Nybrokyrkan, Falun, tre temaveckor omkring Psaltaren under april och maj. Det blir tre predikningar om söndagarnas psaltartexter enligt Evangelieboken: Lovsång – Tryggheten – Närvaron.

Bibeltexterna i gudstjänsten hämtas från Psaltaren. I församlingssångerna finns referenser till Psaltaren. Till hjälp för enskilda och grupper har

vi ett studie- och samtalsblad – och en bibelläsningsplan. Ett bokbord med biblar och annan litteratur finns till fördjupning. Bibelsällskapet har ur sina gömmor letat fram fina affischer åt oss med Psaltaren 23:1–4 på de olika språken i Norden. Krister Andersson, tidigare generalsekreterare på Bibelsällskapet, hjälpte oss igång. Pastor André Kikuchi samordnar allt.

Tips?

Har du också idéer om hur man kan arbeta med Bibeln, privat eller i församling? Tipsa oss gärna så kan det få bli inspiration till andra! info@bibeln.se

Materialtips

RÄKNA STJÄRNORNA

Innehåller några av Bibelns mest kända och citerade texter med enkla teckningar för färgläggning. 10:-/st (gratis för stödförsamlingar).

HITTA RÄTT I BIBELN

Miniguide som hjälper läsaren att hitta i Bibeln. Gratis.

Vi har även gratis bibelmaterial för församlingar. Ring 018-18 63 30 för tips.

Till minne av Helena Valkeapää

Under alla de år som det nord-samiska bibelöversättningsprojektet pågick spelade Helena Valkeapää en viktig roll som översättare. Helena verkade inom det nordsamiska språkområdet i norra Finland. Hennes gärning omfattade inte bara arbetet med bibeltexterna, utan hon fungerade även som reformator av nordsamernas liturgiska språk. Hennes livsverk lämnar därför ett bestående avtryck i samisk kultur och andligt liv.

Jag har haft förmånen att träffa Helena årligen under en tioårsperiod – oftast i samband med översättningskonferenser på nordkalotten. Hon utstrålade lugn, trygghet och vänlighet. Vi lyser nu frid över hennes minne och tackar för hennes bidrag till en modern bibelöversättning, Biibbal 2019, på ett språk som är hjärtats språk för många människor i den nordliga delen av Sápmi.

Mikael Winninge, översättningsdirektor, Svenska Bibelsällskapet.

Jag önskar information eller material:

- ☐ Jag vill bli stödmedlem i Bibelsällskapet för
 - ☐ 200:- per år, eller ☐ 1 500:-, livslångt medlemskap
- ☐ Jag önskar läsplanen *Bibelläsning & Bön 2022*
- ☐ Jag vill få tidningen BIBEL 4 ggr/år
- ☐ Jag vill bli fast givare varje månad via autogiro
- ☐ Jag beställer folder om Bibeläventyret, antal: _____
- ☐ Jag önskar beställningsblad för gåvogram Högtid/Minne
- ☐ Jag önskar information kring att skriva testamente
- ☐ Jag beställer *Räkna stjärnorna* med 15 kända bibeltexter
- ☐ Jag beställer *Hitta rätt i Bibeln*, en hittlista med verstips

Klipp ut och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4 A,
753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr. _____ Ort _____

Tel. _____ Mob. _____

Mejl _____

Här kan du beställa information och material från Bibelbutiken.se

NY LEVERANS AV BARNBIBLAR PÅ UKRAINSKA

Ukrainsk barnbibel

Urval av bibliska berättelser från Gamla och Nya testamentet på ukrainska
Pris: 179 kr Best nr: 2763

Hemmatid för familj och par
Hemmatid är en kortlek med samtalsfrågor
Pris: 129 kr

2 För familj Best nr: 2739

3 För par Best nr: 2738

En guide till Markusevangeliet

Johannes Sköldengen
Serien är en hjälp för den som vill utveckla sin relation till Bibeln
Pris: 129 kr Best nr: 2756

Bara översätta?

Aila Annala
Om en bibelöversättares lärdomar, upptäckter och dilemman
Pris: 139 kr Best nr: 2755

Här börjar evangeliet

Nyöversättning av Markusevangeliet, Filipperbrevet och Första Johannesbrevet
Pris: 139 kr Best nr: 2624

BIBEL
BUTIKEN

Se hela vårt utbud eller gör din beställning www.bibelbutiken.se • butik@bibeln.se • 018-18 63 30

Ja tack, jag beställer följande:

- 1 ____ Ukrainsk barnbibel
2 ____ Hemmatid familj
3 ____ Hemmatid par
4 ____ Markusevangeliet
5 ____ Bara översätta?
6 ____ Här börjar evangeliet

Jag vill bidra till bibelarbetet med en gåva

☐ 50 kronor ☐ Valfritt belopp _____

Klipp ut och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4 A,
753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr. _____ Ort _____

Tel _____ Mobil _____

Mejl _____

Fraktkostnad och expeditonsavgift 60 kr tillkommer. Reservation för slutförsäljning. Talongen giltig till 2022-07-31
Du kan även beställa på www.bibelbutiken.se eller ring 018-18 63 30

N²⁰
26

Hallå där!

Arbetet med att översätta Nya testamentet är igång. I varje nummer av tidningen finns vår serie där vi får veta mer om de tio som arbetar med den. Denna gång berättar Alva Hjulman Dahl, språkvetare i redaktionskommittén, om sin syn på uppgiften.

Vad fick dig att anta uppdraget?

– Det var otroligt lockande att få denna möjlighet att fördjupa mig i Nya testamentet och lära mig mer om texterna. Jag har inga akademiska bibelstudier bakom mig, så jag ser det som en chans att få lära mig mer om dessa rika texter, som jag läser i stort sett dagligen som vanlig bedjande människa. Dessutom får jag möjlighet att fräscha upp och använda den lilla grekiska jag lärde mig för många år sedan. Det är verkligen ett fascinerande språk.

Vad är din bakgrund, vad tror du att du kan tillföra arbetet?

– Jag är språkvetare, författare och litterär översättare. Jag tror att jag kan bidra dels med perspektiv och erfarenheter från skönlitterär översättning, även om det finns stora skillnader, dels genom min språkkänsla och vana att arbeta med

svenska texter både som skribent och som redaktör.

Vad ser du för utmaningar och glädjeämnen i arbetet?

– Massor, förstås. Det handlar ju om en text där varje bokstav gett upphov till mängder av tolkningar, traditioner och forskningsresultat. Varje ord kräver avvägningar, och hur vi än gör går det inte att få med allt, men utmaningen är ändå att försöka få fram en översättning som kan förmedla de viktigaste av grundtextens tolkningsmöjligheter, samtidigt som den klingar väl på svenska och inte låter direktöversatt eller obegriplig. Det största glädjeämnet hittills är själva översättargruppen och våra spännande, nördiga och ofta existentiellt hisnande diskussioner om enskilda bibelställen! Jag njuter verkligen av att få ta del av de andras kunskaper.

Olika sätt att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete.

Smått och gott | NOTISER OCH KALENDER

PG 90 06 26-3
BG 900-62 63

KOLLEKT
Kontakta Lotta Ring
för info om ändamål.

AUTOGIRO
Bästa formen för givande. Beställ talong för avtal på 018-18 63 30 eller info@bibeln.se

TESTAMENTE
Beställ folder med tips och råd.

SWISH
900 62 63

ONLINE
Skänk en gåva via bibelbutiken.se

Kalender maj-okt

30 maj–1 juni

Kurs i levande bibelberättande. Bibels värld, Starby.

29 augusti–1 september

Instruktörskurs för Bibeläventyret, Gamla testamentet. Hjortsbergagården, Alvesta. Se: bibelaventyret.se

18 september

Ekumenisk bibeldag. Anders Göransson medverkar. Vallentuna.

23–24 september

Bok- och biblioteksmässan. Svenska mässan, Göteborg.

26–29 september

Instruktörskurs för Bibeläventyret, Gamla testamentet. Piperska, Lundsbrunn. Se: bibelaventyret.se

6–7 oktober

Ekumenisk bibelfestival. Anders Göransson medverkar. Örebro.

Det här är Svenska Bibelsällskapet: Svenska Bibelsällskapets uppdrag är att göra Bibeln översatt, känd, spridd och använd i Sverige och internationellt.

Visionen är att ständigt öppna nya möjligheter till möten mellan människor och Bibeln. Att översätta och sprida Bibeln och hjälpa människor i olika livssituationer och sammanhang att ta del av Bibels texter ingår därför i målsättningen för arbetet.

Vi är en ekumenisk ideell förening som leds av en styrelse och ett huvudmannaråd. Huvudmannarådet består av representanter för kyrkor och samfund i

Sverige, Svenska Akademien, Vitterhetsakademien och Ekumeniska rådet i Finland.

Svenska Bibelsällskapet är en del av en världsvid gemenskap av cirka 150 självständiga, nationella bibelsällskap förenade i United Bible Societies (UBS). Via UBS stödjer vi med hjälp av våra givare en rad internationella projekt som kretsar kring bibelöversättning, bibelspridning, mission och humanitära insatser. Vi drivs med hjälp av gåvor och har 90-konto.

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

BIBEL
SÄLLSKAPET

Broderandet som leder ner i bibeltexten och ut i livet

TEXT: ERIKA CYRILLUS, PRÄST I SVENSKA KYRKAN OCH FRITIDSBRODÖS

Det går trögt att sy med ståltråden genom myggnätet i metall. Tråden böjer sig undan hela tiden. Skapar emellanåt loopar som, när jag drar ut tråden, blir till knöligheter. Sådana som stoppar upp arbetet ännu mer, när jag försöker fästa metallbitar.

JAG BRODERAR ALLTSÅ. Men just i det här broderiet fick jag till mig ett "dogm" – att allt skulle vara i metall. Det är en del av mitt gigantiska projekt att brodera hela Jona bok. Det kommer antagligen att bli drygt 60 delar, och detta är den tredje från slutet.

Texten har jag för en gångs skull inte sytt, utan stansat ut i koppar- och mässingsplåten. "SKULLE DÅ INTE JAG BEKYMRA MIG OM NINEVE, DEN STORA STADEN", säger Gud till Jona, och här råkar det faktiskt vara versaler.

JAG BÖRJADE FÖR snart fem år sedan. För varje del vill jag lära mig något nytt inom broderi, så jag hoppar fram och tillbaka i texten för att det inte ska gå från nybörjarklantigt till tekniskt perfekt. Just det här motivet knyter an till en bild i starten, när Jona får i uppdrag att gå till Nineve och predika. Det är fyrkantiga bitar lite slumpmässigt och tätt, som får symbolisera staden. Jag har i fem år vetat ungefär hur det ska se ut här. Men i början av året kom det till mig, att just här skulle jag sy på det sparade insektsnätet med koppartråd från en slaktad bit elsladd. Varifrån sådana impulser kom-

mer vet jag inte. Men jag är öppen för helig Ande också i broderandet. Sedan dröjde det till mars månad innan detta kom i gång. När jag arbetar, mediterar jag över texten medan jag syr. Den stora staden liknar, med mina misslyckade försök med metalltrådarna, en krigsskådeplats. Ju längre jag kommer med min stad, desto fler bilder på sönderbombade städer i Ukraina når oss. Armeringsjärn som vrider sig ut i tomma intet, berövade på betongen som i stället pudrat marken grå. *Skulle då inte Gud bekymra sig över Mariupol och andra städer?*

EN BIBELKOMMENTAR PÅPEKAR att "Nineve" skulle kunna betyda "världen". Medan jag försöker få ihop min bild av världen på ett myggnät, ber jag för den riktiga världen som tycks falla isär mot Guds vilja.

MITT BRODERANDE AV Jona bok, bokstav för bokstav och mening för mening, leder mig på det här sättet ner i bibeltexten och ut i livet. Samtidigt lär jag mig ett och annat om broderi. Men det här är inget som jag syr och samlar på hemma. Jag önskar att det ska locka fler till att börja läsa Bibeln (och möjligen att brodera). De färdiga broderierna ställs ut med mina broderi- och bibeltankar bifogade. Kanske snart i en kyrka nära dig?

"Längst ner ringlar sig floden Eufrat. Tängen är till hjälp när fingertopparna inte räcker till. Nålar är inte att tänka på ens ..."

